

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Dotace z OPŽP na povodňovou ochranu, hospodaření se srážkovou vodou a preventivní protipovodňová opatření

Jan Matějka, Petr Mokrejš, Martin Sedloň, Lukáš Šamberger

Autoři v prezentaci použitých fotografií jsou Tomáš Just (AOPK ČR) a Lukáš Šamberger (SFŽP ČR), případně jsou použity i fotografie získané z internetu.

www.opzp.cz zelená linka: 800 260 500 dotazy@sfzp.cz

Prioritní osa 1, specifický cíl 1.3 – Zajistit povodňovou ochranu intravilánu a hospodaření se srážkovými vodami

- **Aktivita 1.3.1** – Zprůtočnění nebo zvýšení retenčního potenciálu koryt vodních toků a přilehlých niv, zlepšení přirozených rozlivů
- **Aktivita 1.3.2** – Hospodaření se srážkovými vodami v intravilánu
- **Aktivita 1.3.3** – Obnovení, výstavba a rekonstrukce, případně modernizace vodních děl sloužící povodňové ochraně
- **Aktivita 1.3.4** – Stabilizování a sanace svahových nestabilit ohrožujících zdraví, majetek a bezpečnost obsažených v „Registru svahových nestabilit“ (není předmětem této prezentace)

Oprávnění žadatelé (příjemci podpory) jsou **veřejné subjekty** s výjimkou či omezením:

- nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky) – kromě opatření výstavby ochranných nádrží,
- fyzické osoby podnikající a **nepodnikající** mohou žádat o podporu pouze v rámci aktivity 1.3.3, ale nikoliv na opatření – výstavba ochranných nádrží.

Podpora u aktivity 1.3.1 je **95 %** z celkových způsobilých výdajů, u aktivit 1.3.2 a 1.3.3 **85 %** s výjimkou, budování propustných zpevněných povrchů, kde bude podpora poskytována ve výši **30 %** z celkových způsobilých výdajů a odstranění sedimentů, kde bude podpora poskytována ve výši **40 %** z celkových způsobilých výdajů.

Minimální způsobilé přímé realizační výdaje na projekt jsou stanoveny na 200 000 Kč bez DPH.

Aktivita 1.3.1 – Zprůtočnění nebo zvýšení retenčního potenciálu koryt vodních toků a přilehlých niv, zlepšení přirozených rozlivů

Typy podporovaných projektů:

- realizace opatření podporujících přirozený tlumivý rozliv povodní v nivách,
- zvýšení kapacity koryta složeným profilem, vložení stěhovavé kynety pro běžné průtoky v intravilánu obcí, úpravy nevhodného opevnění,
- zvýšení členitosti a zlepšení morfologie koryta vodních toků, na některých místech s tvorbou mokřin a tůní,
- umožnění povodňových rozlivů do nivních ploch (v intravilánu tzv. povodňové parky).

Aktivita 1.3.1 – Specifická kritéria přijatelnosti (výběr)

- Návrh revitalizované kynety koryta vodního toku zajišťuje v rozsahu území využitelného pro revitalizaci zlepšení současného ekologického stavu vod (úprava kynety do potenciálního geomorfologického typu přirozeného toku), migrační prostupnost a potřebný transport splavenin.
- Projekt zachovává (případně zvyšuje) průtočnou kapacitu stanovenou pro danou obec či město a nezvyšuje povodňové nebezpečí.
- Projekt obsahuje doložení snížení povodňového ohrožení a nezhoršuje povodňové riziko dále po toku.

Aktivita 1.3.1 – Přírodě blízká protipovodňová úprava koryta vodního toku a přilehlé nivy dle hodnotících kritérií

- Úplné či částečné odstranění nevhodného opevnění koryta vodního toku,
- odstranění migračních překážek,
- zlepšení morfologie koryta vodního toku,
- úprava zemních břehů do mírnějších a proměnlivých sklonů a jejich případná stabilizace,
- výsadba doprovodných dřevin spolu se zatravněním břehů a okolí vodního toku (např. realizace ochranných zatravněných pásů podél vodního toku),
- obnova původních a tvorba umělých říčních ramen a meandrů, povodňových průlehů a bypassů,
- tvorba složeného profilu koryta a vložení členité kynety pro běžné průtoky,
- otevírání nivních ploch pro povodňové rozlivy a jejich vhodné úpravy.

Aktivita 1.3.1 – Způsobilé výdaje

- Za způsobilé výdaje lze uznat edukativní prvky (např. informativní tabule, tematické herní prvky) a doprovodné prvky (např. mobiliář, lavičky), a to do výše 5 % z ostatních způsobilých přímých realizačních výdajů. Nelze hradit doprovodné prvky bez instalace edukativních prvků.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Aktivita 1.3.1 – Příklady nepodporovaných opatření

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Aktivita 1.3.2 – Hospodaření se srážkovými vodami v intravilánu

Typy podporovaných projektů:

- povrchová vsakovací a retenční zařízení doplněná zelení (plošný vsak, průleh, vsakovací nádrž),
- podzemní vsakovací zařízení s retenčním prostorem vyplněným štěrkem nebo prefabrikáty,
- povrchové či podzemní retenční prostory s regulací odtoku do povrchových vod nebo kanalizace (retenční nádrže suché a se zásobním prostorem, podzemní retenční nádrže, umělé mokřady),
- akumulční podzemní nádrže na zachytávání srážkových vod a jejich opětovné využití (např. na zálivku či splachování WC),
- výměna nepropustných zpevněných povrchů za propustné zpevněné a propustné povrchy se součinitelem odtoku každého z nových povrchů do 0,5 včetně,
- přestavby konstrukcí střech s okamžitým odtokem srážkové vody (keramické, plechové atd.) na povrchy s akumulční schopností (vegetační, retenční) se součinitelem odtoku do 0,7 včetně.
- dešťové zahrady (kombinace modré a zelené infrastruktury).

Aktivita 1.3.2 – Rozšíření podporovaných opatření

Typy podporovaných projektů:

- Výstavba střech s akumulací schopností (vegetační, retenční) se součinitelem odtoku do 0,7 včetně.
- Budování propustných zpevněných povrchů se součinitelem odtoku každého z povrchů do 0,5 včetně – účelem je motivovat při budování nových zpevněných povrchů k použití propustných materiálů a kompenzovat zvýšené náklady spojené s jejich použitím - **výše podpory 30 %**.

Aktivita 1.3.2 – Hospodaření se srážkovými vodami v intravilánu

- V rámci aktivity se předpokládá zejména budování retenčních prostorů, které budou po většinu roku suché a budou se plnit srážkovou vodou pouze při srážkách.
- V rámci aktivity lze podpořit budování podzemních akumulačních nádrží, nebo nádrže napevno zabudované v suterénech odvodňovaných nemovitostí, kde bude zachytávána srážková voda ze střešních konstrukcí, případně ostatních přilehlých ploch, která bude poté využita výhradně jako užitková voda v budovách či jako voda na zavlažování. V tomto případě lze k akumulaci srážkové vody využít celý prostor nádrže.
- V rámci aktivity lze podpořit budování a rekonstrukce retenčních nádrží, které jsou napájeny pouze srážkovou vodou přitékající do nádrže z intravilánu, a to zejména dešťovou kanalizací (je nakládáno se srážkovou vodou z intravilánu).
- V rámci aktivity nelze podpořit budování a rekonstrukce nádrží, které se nacházejí na vodním toku (průtočné vodní nádrže) nebo jsou napájeny vodou z vodního toku přiváděnou do nádrže např. potrubím či přívodním korytem (obtočné vodní nádrže). Lze podpořit rekonstrukce obtočných vodních nádrží (jejich rekonstrukce na retenční nádrže), ale za podmínek, že vodní nádrže budou napouštěny vodou z vodního toku pouze v době nedostatku srážkové vody, a to maximálně do výše vodoprávním úřadem povoleného objemu akumulované vody, který může být maximálně 50 % z celkového objemu nádrže.
- V rámci aktivity nelze podpořit výměnu nepropustných zpevněných povrchů za propustné zpevněné a propustné povrchy, pokud na dotčené plochy bude cíleným soustředěným přítokem přiváděna voda z okolních ploch.

Aktivita 1.3.2 – Specifická kritéria přijatelnosti (výběr)

- V případě nádrží (podzemních i povrchových) projekt obsahuje předčištění na vtoku do objektu a bezpečnostní přeliv.
- V případě vsaku projekt obsahuje geologické posouzení. Není přípustný hluboký vsak z budovaných zařízení. Pozn.: Vsakovací zařízení bude umístěno v souladu s hydrogeologickým posouzením dle ČSN 75 9010 – Vsakovací zařízení srážkových vod, TNV 75 9011 – Hospodaření se srážkovými vodami a minimálně 1 m nad maximální hladinou podzemní vody v místě umístění, dno vsakovacího zařízení nesmí být umístěno přímo na vrchní část spodních nepropustných vrstev, zároveň nesmí dojít k propojení kolektorů, to znamená, že vsakovací zařízení nesmí navazovat na jiná technická zařízení, která svou hloubkou překračují v předchozím textu uvedené limity.
- Hospodaření se srážkovými vodami je řešeno v území se stávající zástavbou a z převážné části se zástavbou nekomerčního (nepodnikatelského) charakteru (např. stávající zástavba rodinnými či bytovými domy, budovami sloužícími veřejné potřebě – školy, úřady, nemocnice apod.) nebo je řešen odtok srážkových vod ze stávajících veřejných budov a veřejných objektů nevyužívaných ke komerčním účelům **(s výjimkou projektů podpořených v režimu de minimis nebo veřejné podpory)**. Nelze podpořit hospodaření se srážkovými vodami pouze v komerčních areálech a odtok srážkových vod z komerčně využívaných budov a objektů (např. nákupní centra, výrobní a provozní areály sloužící k podnikání, skladové areály apod.).

Aktivita 1.3.2 – Způsobilé a nezpůsobilé výdaje

- Za způsobilé výdaje lze uznat edukativní informativní tabule.
- Za způsobilé výdaje lze u akumulčních nádrží uznat vystrojení nádrže a přívodní potrubí, v případě opětovného využití srážkové vody (např. splachování) zdravotně technické instalace v objektech.
- Za nezpůsobilé výdaje jsou považovány výdaje za dešťovou kanalizaci, způsobilým výdajem jsou nezbytné části, které slouží k vyústění a připojení předčištění.
- Za nezpůsobilé výdaje jsou považovány výdaje pro řešení rozvojové plochy, výdaje na závlahové systémy (s výjimkou pevně zabudovaných závlahových systémů u výstaveb střech s akumulční schopností a přestaveb konstrukcí střech s okamžitým odtokem srážkové vody na povrchy s akumulční schopností) a výdaje na okrasné a květinové záhony.

Aktivita 1.3.2 – Zelené střechy

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Aktivita 1.3.2 – Odvodnění parkoviště do zasakovacího pasu

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Aktivita 1.3.3 – Obnova, výstavba a rekonstrukce, případně modernizace vodních děl sloužící povodňové ochraně

Typy podporovaných projektů:

- obnova, výstavba a rekonstrukce ochranných nádrží (suchých nádrží, retenčních nádrží a poldrů),
- vybudování nebo rekonstrukce bezpečnostních přelivů na stávajících vodních nádržích včetně technických objektů souvisejících s bezpečností vodního díla a odstranění sedimentů za účelem zvýšení objemu nádrže určeného k akumulaci vody (**odstranění sedimentů – dotace 40 %**).

Aktivita 1.3.3 – Ochranné nádrže

- **Suchá nádrž** – Vodní nádrž určená k ochraně před účinky povodní, ve které je celkový objem nádrže téměř shodný se součtem ovladatelného a neovladatelného ochranného prostoru; plní retenční funkci a snižuje povodňový průtok ve vodním toku; může mít v poměru k celkovému objemu zanedbatelné stálé nadržení, které plní krajinotvornou či ekologickou funkci.
- **Retenční nádrž** – Vodní nádrž určená k ochraně před účinky povodní, která plní retenční funkci a snižuje povodňový průtok ve vodním toku, a ve které objem prostoru stálého nadržení je menší než 20 % celkového objemu nádrže; hladina stálého nadržení přitom plní funkci zajišťující zvýšení bezpečnosti a spolehlivosti hráze vodní nádrže.
- **Poldr** – Uměle vytvořený prostor přiléhající k vodnímu toku, který při povodni zadržuje vodu, plní retenční funkci a snižuje tak povodňový průtok ve vodním toku; po průchodu povodňové vlny se ochranný prostor vyprázdní; záplavová oblast se obvykle zemědělsky nebo lesnický využívá.

V případě výstavby suchých nádrží a retenčních nádrží se musí jednat o vodní díla, jejichž výstavba bude povolena příslušným vodoprávním úřadem a při jejichž realizaci je třeba zajišťovat migrační prostupnost toků pro vodní živočichy, pokud je to technicky proveditelné, nákladově úměrné a pokud to není v principiálním rozporu s požadavkem zajištění protipovodňové ochrany, jak plyne z § 15 odst. 6 zákona o vodách v platném znění.

Aktivita 1.3.3 – Specifická kritéria přijatelnosti (výběr)

- Projekt na výstavbu ochranné nádrže obsahuje posouzení transformačního účinku protipovodňového opatření a snižuje povodňové riziko v zastavěném území. Pozn.: V projektové dokumentaci musí být doložen výpočet snížení povodňového rizika pro ohroženou obec (ohrožené objekty a ohrožené obyvatele v obci) při návrhovém průtoku. V projektové dokumentaci musí být doložena existence povodňového rizika v ohrožené obci (existence ohrožených objektů a ohrožených obyvatel v obci) a musí být doloženo a popsáno, jak bude realizací opatření sníženo povodňové riziko pro ohroženou obec – např. uvedením snížení počtu ohrožených objektů, uvedením zmenšení plošného rozsahu zaplaveného území (ohrožených objektů) po realizaci opatření.
- Projekt na výstavbu či rekonstrukci bezpečnostního přelivu obsahuje doložení snížení povodňového rizika dále po toku ve formě posouzení snížení povodňového rizika (např. snížení rizika protržení hráze vodní nádrže při návrhovém průtoku) pro ohroženou obec vybudováním kapacitního bezpečnostního přelivu (oproti stávajícímu neexistujícímu či nekapacitnímu bezpečnostnímu přelivu).

Aktivita 1.3.3 – Způsobilé výdaje

- Za způsobilé výdaje, typ podporovaných projektů – vybudování nebo rekonstrukce bezpečnostních přelivů vodních nádrží, lze uznat jako součást výstavby bezpečnostního přelivu i úpravu hráze (dorovnání hráze) za účelem srovnání nivelety hráze do maximální stávající výšky hráze, opravu hráze, rekonstrukci technických objektů vodního díla (např. požerák, rozdělovací objekty na vtok, výpustné zařízení) a odstraňování sedimentů.

Aktivita 1.3.4 – Stabilizování a sanace svahových nestabilit ohrožujících zdraví, majetek a bezpečnost obsažených v „Registru svahových nestabilit“

Typy podporovaných projektů:

- stabilizování a sanace svahových nestabilit ohrožujících zdraví, majetek a bezpečnost, které jsou evidovány a kategorizovány v „Registru svahových nestabilit“.

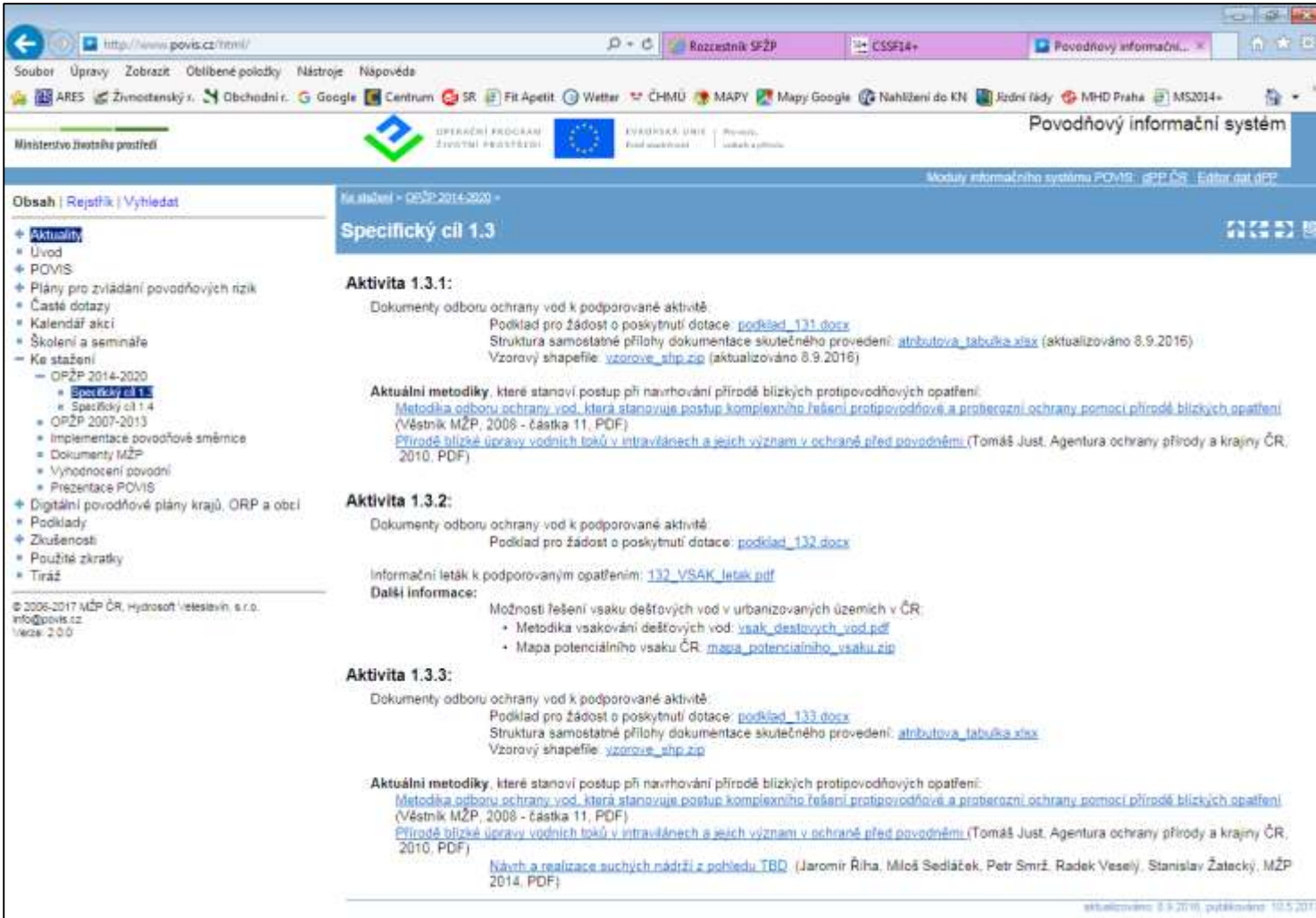
Aktivita 1.3.4 – Specifická kritéria přijatelnosti

- Svahová nestabilita je k datu podání žádosti evidována v Registru svahových nestabilit ČGS a v aktuálním odborném posouzení Českou geologickou službou (ČGS) bude v tomto registru, nebo případně v samostatném posudku zařazena do kategorie III (nejvyšší nebezpečí).
- Aktivace svahové nestability je aktuálně způsobena přírodními vlivy (geologická stavba, počasí, odtokové poměry, vegetace apod.).

Specifický cíl 1.3 na www.povis.cz

The screenshot shows the website <http://www.povis.cz/> in a web browser. The page is titled "Povodňový informační systém" and is part of the "Operační program Životní prostředí". The main content area is titled "Specifický cíl 1.3" and lists several activities and documents related to flood protection and water management. The left sidebar contains a navigation menu with links to "Aktuality", "Úvod", "POVIS", "Plány pro zvládání povodňových rizik", "Časté dotazy", "Kalendář akcí", "Školení a semináře", "Ke stažení", "OPŽP 2014-2020", "Specifický cíl 1.3", "Specifický cíl 1.4", "OPŽP 2007-2013", "Implementace povodňové směrnice", "Dokumenty MŽP", "Vyhodnocení povodní", "Prezentace POVIS", "Digitální povodňové plány krajů, ORP a obcí", "Podklady", "Zkušenosti", "Použití zkratky", and "Tiráž". The footer of the page includes the copyright information "© 2006-2017 MŽP ČR, Hydrosoft Velestevín, s.r.o." and the version "Verze: 2.0.0".

Specifický cíl 1.3

Aktivita 1.3.1:

Dokumenty odboru ochrany vod k podporované aktivitě:
Podklad pro žádost o poskytnutí dotace: [podklad_131.docx](#)
Struktura samostatné přílohy dokumentace skutečného provedení: [atributova_tabulka.xlsx](#) (aktualizováno 8.9.2016)
Vzorový shapefile: [vzorove_shp.zip](#) (aktualizováno 8.9.2016)

Aktuální metodiky, které stanoví postup při navrhování přírodních blízkých protipovodňových opatření:
[Metodika odboru ochrany vod, která stanovuje postup komplexního řešení protipovodňové a protierozní ochrany pomocí přírodních blízkých opatření](#) (Věstník MŽP, 2008 - částka 11, PDF)
[Přírodní blízké úpravy vodních toků v intravilánech a jejich význam v ochraně před povodněmi](#) (Tomáš Just, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2010, PDF)

Aktivita 1.3.2:

Dokumenty odboru ochrany vod k podporované aktivitě:
Podklad pro žádost o poskytnutí dotace: [podklad_132.docx](#)

Informační leták k podporovaným opatřením: [132_VSAK_letak.pdf](#)

Další informace:

Možnosti řešení vsaku dešťových vod v urbanizovaných územích v ČR:
• Metodika vsakování dešťových vod: [vsak_destovych_vod.pdf](#)
• Mapa potenciálního vsaku ČR: [mapa_potencialniho_vsku.zip](#)

Aktivita 1.3.3:

Dokumenty odboru ochrany vod k podporované aktivitě:
Podklad pro žádost o poskytnutí dotace: [podklad_133.docx](#)
Struktura samostatné přílohy dokumentace skutečného provedení: [atributova_tabulka.xlsx](#)
Vzorový shapefile: [vzorove_shp.zip](#)

Aktuální metodiky, které stanoví postup při navrhování přírodních blízkých protipovodňových opatření:
[Metodika odboru ochrany vod, která stanovuje postup komplexního řešení protipovodňové a protierozní ochrany pomocí přírodních blízkých opatření](#) (Věstník MŽP, 2008 - částka 11, PDF)
[Přírodní blízké úpravy vodních toků v intravilánech a jejich význam v ochraně před povodněmi](#) (Tomáš Just, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2010, PDF)
[Návrh a realizace suchých nádrží z pohledu TBQ](#) (Jaromír Říha, Miloš Sedláček, Petr Smrž, Radek Veselý, Stanislav Žatecký, MŽP 2014, PDF)

aktualizováno: 8.9.2016, vyřídováno: 10.5.2017

Výše způsobilých nákladů na projektovou přípravu

- Výdaje na přípravu projektu lze považovat za způsobilé maximálně do výše 6–10 % z celkových způsobilých přímých realizačních výdajů projektů dle níže uvedených limitů:
  - **10 %** u projektů, jejichž celkové způsobilé přímé realizační výdaje **nepřesahují 1 mil. Kč**,
  - **8 %** u projektů, jejichž celkové způsobilé přímé realizační výdaje **nepřesahují 3 mil. Kč**,
  - **7 %** u projektů, jejichž celkové způsobilé přímé realizační výdaje **nepřesahují 10 mil. Kč**,
  - **6 %** u projektů, jejichž celkové způsobilé přímé realizační výdaje jsou **vyšší než 10 mil. Kč**.
-
- Pro aktivitu 1.3.2 platí, že výdaje na přípravu projektu lze považovat za způsobilé maximálně do výše 6–15 % z celkových způsobilých přímých realizačních výdajů projektů dle níže uvedených limitů:
  - **15 %** u projektů, jejichž celkové způsobilé přímé realizační výdaje **nepřesahují 1 mil. Kč**,
  - **12 %** u projektů, jejichž celkové způsobilé přímé realizační výdaje **nepřesahují 3 mil. Kč**,
  - **9 %** u projektů, jejichž celkové způsobilé přímé realizační výdaje **nepřesahují 10 mil. Kč**,
  - **6 %** u projektů, jejichž celkové způsobilé přímé realizační výdaje jsou **vyšší než 10 mil. Kč**.

Nezbytné dokumenty pro podání žádosti a další administraci projektu

- Programový dokument
- **Pravidla pro žadatele a příjemce podpory**
- Harmonogram výzev
- Text výzvy
- Hodnoticí kritéria
- Náklady obvyklých opatření
- Další specifické dokumenty zveřejněné s výzvou

Všechny dokumenty jsou zveřejněny na **www.opzp.cz**.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Aktuální výzvy v OPŽP 2014 – 2020 (specifický cíl 1.3)

- **119. výzva** – specifický cíl 1.3
  - Příjem žádostí 4. 2. 2019 – 13. 1. 2020
  - Alokace výzvy – 1 mld. Kč (příspěvek EU)

Veškeré podmínky pro úspěšné podání žádosti včetně textů výzev jsou uvedeny na **www.opzp.cz**.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Děkuji za pozornost.

Ing. Jan Matějka

Ing. Petr Mokrejš

Ing. Martin Sedloň

Ing. Lukáš Šamberger

Odbor ochrany přírody

Státní fond životního prostředí ČR

jan.matejka@sfzp.cz (tel. 267 994 327)

petr.mokrejš@sfzp.cz (tel. 267 994 534)

martin.sedlon@sfzp.cz (tel. 267 994 279)

lukas.samberger@sfzp.cz (tel. 267 994 372)

dotazy@sfzp.cz

Zelená linka: 800 260 500

Ministerstvo životního prostředí - www.mzp.cz

Státní fond životního prostředí ČR - www.sfzp.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR - www.ochranaprirody.cz

